

Toimintakertomukset 2016

1. Espoon Vasemmisto ry:n toimintakertomus 2016

1.1 Yleistä

Vuosi 2016 oli vaalien väli vuosi. Tämä tarkoitti kunnallisjärjestön osalta hiljaisempaa vaihetta. Vuotta leimasi erityisesti 10.–12.6.2016 pidetty Vasemmistoliiton kahdeksas puoluekokous. Espoon Vasemmistoa puoluekokouksessa edustivat Tiina Ahlfors, Helena Hangaslahti, Matti Karppa, Susanna Koistinen ja Jouni Salminen-Mänttari.

1.2 Hallitus

Vuonna 2016 hallituksen jäsenet olivat puheenjohtaja Matti Karppa, varapuheenjohtaja Maarit Fred, varsinaiset jäsenet Rita Alarinta, joka toimi sihteerinä, Heli Hallivuori, Jukka Karhula, Kari Karjalainen, Susanna Koistinen, Seppo Koivu, Markus Maury, Liisa McDermott sekä Outi Pirinen. Varajäseninä toimivat Astrit Babuna, Pekka Koskenalho, Sebastian Kotonen, Henna Nikkari ja Mikko Parviainen. Taloudenhoitajana toimi Elina Kinnunen.

Hallitus kokoontui kahdeksan (8) kertaa (21.1., 5.2., 15.3., 26.4., 24.5., 20.6., 18.9. ja 9.10.). Lisäksi hallitus piti kolme (3) sähköpostikokousta, koska suurikokouksen hallituksen varsinaista kokousta ei saatu päätösvaltaiseksi (8.–9.2., 18.–26.8., 12.–13.12.).

1.3 Tilaisuudet ja kokoukset

Vuoden aikana järjestettiin sääntömääräisten kokousten lisäksi yksi ylimääräinen jäsenkokous puoluekokousedustajien valintaa varten. Tämän lisäksi järjestettiin myös muita tapahtumia.

- Ylimääräinen jäsenkokous Olarin toimistolla 1.3.
- Koulutuspolitiikkaa koskeva tapahtuma Otaniemessä
- Sääntömääräinen kevätkokous 30.3.
- Aikamatka Aatteeseen -niminen 70-luku-teemainen dress-up-elokuvanäytös Kino Tapiolassa, jossa näytettiin Risto Jarvan ”Loma” 30.4.
- Professori Heikki Patomäen alustama keskustelutilaisuus DiEM25-liikkeestä Sellon kirjaston Aksel-salissa 16.5.
- Puheenjohtajaehdokkaiden paneeli Sellon kirjaston lavalla, 20.5.
- KSL:n ”Vaikuta Vasemmistossa” -koulutukset Ruusutorpan koululla 7.9./14.9.
- ”Metropolifoorumi”, PK-seudun kunnallisjärjestöjen yhteistapaaminen SOTEn merkeissä, 4.10.

- Mira-Veera Auer PAMista kertoi nollatuntisopimuksista Entressen kirjaston Sinisessä huoneessa 5.10.
- Lautapeli-ilta / Uusien ilta 4.11.
- Sääntömääräinen syyskokous Olarin toimistolla 20.11.
- Kuntavaaliehdokkaiden yhteistapaaminen 3.12.

1.4 Valtuustoryhmän, lautakuntien ja muiden luottamuselinten toiminta

Valtuustoryhmä koostui valtuutetuista Kari Uotilasta (puheenjohtaja) ja Kalevi Kivistöstä (varapuheenjohtaja), sekä varavaltuutetuista Tiina Ahlforsista (toinen varapuheenjohtaja / sihteeri) ja Jukka Karhulasta.

Kaupunginhallituksessa Tiina Ahlfors on toiminut kaupunginhallituksen varajäsenenä, sekä konsernijaoston varsinaisena jäsenenä ja elinkeino- ja kilpailukykyjaoston varajäsenenä.

Lautakunnissa edustajina toimivat Jaana Wessman sosiaali- ja terveyslautakunnassa (Jukka Karhula varalla), ympäristölautakunnassa Timo Tilli (varalla Niina Karvinen), kulttuurilautakunnassa Antti Saarinen (Sebastian Kotonen varalla), tarkastuslautakunnassa Antero Krekola (varalla Tuija Kinnunen), Tasa-arvotoimikunnassa Niina Karvinen (varalla Ville Uusivuori), monikulttuuriasiain neuvottelukunnassa Astrit Babuna, Päihdeasiain neuvottelukunnassa Sebastian Kotonen (varalla Tiina Ahlfors), ja keskusvaalilautakunnan varajäsenenä Helena Hangaslahti.

1.5 Edustukset

Espoon kunnallisjärjestö on jäsenenä Jupperin Yhteistupa ry:n kannatusyhdistyksessä. Sen johtokunnan jäseninä ovat olleet Kari Uotila ja Veijo Huotari. Sääntömääräisessä kevätkokouksessa 21.4 he toimivat myös kokousedustajina. Kannatusyhdistyksen toiminnasta on saatu hallituksen kokouksissa tiedonantoja tarpeen mukaan.

Kunnallisjärjestö on vuokrannut toimitilan Nuorisolomat ry:ltä, toimisto sijaitsee Olarissa osoitteessa Komeetankuja 1 D. Vuokrasopimus on voimassa toistaiseksi. Kunnallisjärjestö omistaa asunto-osakkeen Leppävaarassa, Harakantie 6:ssa. Yksiö on annettu vuokralle toistaiseksi voimassa olevalla sopimuksella. Asunto-osakeyhtiö Mäkkylän Kauppakulman sääntömääräisessä yhtiökokouksessa ei ollut viime vuoden aikana kunnallisjärjestön edustajaa.

Vasemmistoliiton Uudenmaan piirijärjestön piirihallituksessa oli varsinaisena jäsenenä Matti Karppa. Varaedustajana oli Kari Karjalainen. Kunnallisjärjestöllä oli edustajia piirin sääntömääräisissä kevä- ja syyskokouksissa.

Tiina Ahlfors valittiin puoluekokouksessa puoluevaltuustoon varaedustajaksi.

1.6 Talous

Kunnallisjärjestön talous on pysynyt hyvänä, ja erityisesti vaalien välisenä vuonna kulut ovat olleet maltilliset. Säännöllisiä kuluja ei ole ollut toimiston vuokran, sähkön ja tarvikekulujen lisäksi juurikaan muita kuin yhtiövastike Harakantien asunnosta. Toiminnan tarkastajana on toiminut Veijo Huotari ja varatarkastajana Sirkka Kivistö. Tilinpäätös on ostettu Ovil Oy:ltä ja maksuliikenteen sekä

tiliöinnin on hoitanut taloudenhoitajana Elina Kinnunen. Käyttötili on Danske Bankissa. Hallitus on saanut kuukausittain kokouksissaan selvityksen tilinkäytöstä suoraan taloudenhoitajalta.

1.7 Jäsenet

Jäsenten määrä on pysynyt melko tasaisena, n. 170, kun mukaan lasketaan myös Leppävaaran ja Espoonlahden paikallisosastojen jäsenet. Vuoden vaihteessa 2016–2017 kuolleeksi todettu Etelä-Espoon osasto päätettiin lakkauttaa ja jäsenet liitettiin suoraan kunnallisjärjestön jäseniksi. Leppävaaran ja Espoonlahden osastojen toiminta on melko vähäistä, ja suurin osa toiminnasta tapahtuu kunnallisjärjestön kautta.

1.8 Viestintä

Viestintäkanavia on kunnallisjärjestöllä neljä; kotisivut, Facebook, sähköpostilista ja henkilökohtaiset kirjeet. Facebook-tiedottaminen tapahtuu kahta kanavaa pitkin: julkisen sivun lisäksi toimii Espoon Vasemmiston toimijat -sivu, jossa on 45 jäsentä. Sähköpostilista kattaa noin 150 osoitetta. Jäsenkirjeitä lähetetään noin kaksi kertaa vuodessa, lähinnä ne ovat sääntömääräisten kokousten kutsujen muodossa. Viime aikoina Facebookista on tullut merkittävin tiedonjaon kanava ja kunnallisjärjestö onkin ostanut vuoden aikana runsaasti markkinointitilaa eri kohderyhmille. Kotisivuja ja Facebookia on päivitetty usean eri henkilön toimesta tilanteen ja tarpeen mukaan. Lehtiin on julkaistu muutamia ilmoituksia tapahtumista.

2. Valtuustoryhmän toimintakertomus 2016

Valtuustoryhmän kokousraporteista poimitut toimintavuoden kolme keskeistä asiaryhmää:

2.1 Taloussuunnitelma ja talousarvio

Vuosittain valtuustossa päätetään ensin talousarvion kehys ja kunnallisverotuksessa sovellettava veroprosentti (syyskuun kokouksessa). Palvelutarpeiden kasvaessa täytyy myös veroprosentin joustaa. Äänestys nykyisen 18 %:n ja kannattamme 18.5 % välillä päättyi nyisen voittoon äänin 46-29. Valtuuston neuvottelutoimikunta kävi marraskuussa neuvottelut budjetin ja taloussuunnitelman sisällöstä, joista valtuusto päätti joulukuun kokouksessa.

Neuvottelutoimikunta ei päässyt sopimukseen budjetin ja taloussuunnitelman sisällöstä, minkä vuoksi Vasemmistoliiton ja sosialidemokraattien ryhmät sanoutuivat sopimuksesta irti. Koulupuolelle saatiin tiettyjä parannuksia, esimerkiksi päivähoito-oikeus, jota kaupunginjohtajan esityksessä esitettiin rajattavaksi valtuuston helmikuuisesta päätöksestä huolimatta, saatiin säilytettyä. Asiakasmaksujen korotus myös saatiin torjuttua. Emme kuitenkaan voineet hyväksyä sosiaali- ja terveystoimen ja vanhustenhuollon määräraharavaruuksia, jotka olivat tarpeisiin nähden aivan liian niukat emmekä sen vuoksi voineet yhtyä budjettisopuun.

2.2 SOTE –uudistus

Valtuusto käsitteli 31.10. pitämässään kokouksessa lausunnon Espoon valtioneuvostolle annettavaksi lausunoksi sosiaali- ja terveydenhuollon uudistukseksi. Suhtauduimme uudistuksen kaavailtuun muotoon kriittisesti ja asiasta käytiinkin valtuustossa vilkas keskustelu, jossa kritiikkiä

esitettiin myös hallituspuolueita edustavien ryhmien puheenvuoroissa. Korostimme sitä, että ensinnäkään esitetty maakuntahallinto ei ole itsehallintoa, koska maakunta tekee päätöksensä valtion määräämistä asioista valtion antaman talousraamin ehdoilla. Palvelujen tuottamisesta ei vastaa vaaleilla valittu valtuusto vaan maakunnan virkamiehistä koostuva palvelulaitos. Ns. valinnanvapaus, joka asettaa julkiset ja yksityiset palvelujen tuottajat samalle viivalle, johtaa kunnallisten palvelujen pakkoyhtiöittämiseen ja asioiden siirtymiseen liikesalaisuuksiksi. Palveluketjut pirstoutuvat ja erikoissairaanhoidon toimintakyky vaarantuu.

Kannatimme kielteisen lausunnon antamista uudistusehdotuksesta ja kantamme tuli myös päätökseksi äänin 37-25.

2.3 Varhaiskasvatus ja koulutus

Valtuustovuoden aikana käytiin keskustelua subjektiivisen päivähoito-oikeuden säilyttämisestä useaan otteeseen. Helmikuun kokoukselle tuotiin käsiteltäväksi esitys subjektiivisesta päivähoito-oikeudesta. Asiasta oli käyty lautakuntatasolla tiukat äänestykset ja kaupunginhallituksen enemmistö kannatti oikeuden säilyttämistä. Vasemmistoliiton valtuustoryhmä kannatti tiukasti oikeuden säilyttämistä ja edellytti, että ryhmäkokoja ei kasvateta (nämä vaatimukset saatiinkin myös budjettineuvotteluissa läpi). Kokoomus yritti valtuustossa vielä vesittää päätöksen, mutta valtuusto hyväksyi kantamme mukaisen esityksen äänin 38-37.

Olemme pitäneet esillä myös homekoulujen kiireellistä korjaamista, jota ei saa investointikatolla rajata. Tärkeänä pidimme myös maahanmuuttajalapsille tärkeän esiopetuksen eheää jatkumista lukuopetuksessa. Tuntikehyksen rajaamista vastustimme mm. budjettineuvotteluissa.

2.4 Muuta

Valtuusto käsitteli vuoden aikana myös useita ohjelmia, mm. ikääntymispoliittisen ohjelman, esteettömyysohjelman, ilmastopoliittisen ohjelman ja turvallisuusohjelman (viimeksi mainittu on edelleen pöydällä). Ryhmä teki myös aloitteita ja kysymyksiä, mm. opiskelija-asuntojen tuotannosta ja Matinkylän terveysaseman toiminnasta. Länsi-Metro oli useassa kokouksessa esillä, olemme kaikissa yhteyksissä kiirehtineet sen käyttöön ottamista.

3. Kunnallisten luottamustehtävien toimintakertomukset 2016

3.1 Tarkastuslautakunta, Antero Krekola

Tarkastuslautakunta on lakisääteinen lautakunta ja työskentelee suoraan kaupunginvaltuuston alaisena. Tarkastuslautakunnan päätehtävä on valmistella vuosittain kaupungin hallinnosta ja taloudesta arviointikertomus, joka käsitellään vuosittain toukokuussa kaupunginvaltuustossa. Tällä hetkellä olemme siis valmistelemassa arviointikertomusta vuoden 2016 tilinpäätöksestä sekä toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta. Taloudellista tilaa ja tavoitteiden toteutumista lautakunta on arvioinut myös viime vuoden kuukausiraporttien yhteydessä. Tätä

arviointia on edeltänyt viime vuoden puolella laaja perehtyminen kaupungin hallintoon ja eri toimintoihin.

Lautakunnassa on kaikkien valtuustossa olevien puolueiden edustus, joten tässä mielessä se poikkeaa muista lautakunnista. Työn luonne on arvioivaa ja ehkä tästä syystä kriittisempää kuin muiden toimielinten työ.

Toiminnan luonteesta johtuu myös, että asioiden käsittelyssä korostetaan luottamuksellisuutta aina siihen saakka kun arviointikertomus julkistetaan. Tästä syystä olen aika harvoin raportoinut esim. valtuustoryhmässä lautakunnan asioita.

Lautakunnassa on myös kaksi työnjaollista jaostoa. Yleistä on, että kaikki osallistuvat myös naapurijaoston työskentelyyn kokonaiskuvan saamiseksi. Kokouksia on tästä syystä vuosittain n. 20.

Ne aiheet, joihin arviointikertomuksessa yleensä puututaan, toistuvat usein vuosittain. Näitä asioita esiintyy myös eniten julkisuudessa. Viimeksi hyväksytyssä arviointikertomuksessa nostettiin esille erityisesti kaupungin työllisyystilanne sekä myös ikääntyneen väestön kasvu ja siihen varautuminen.

Lautakunnassa vaikuttamisen edellytyksenä on kaupungin organisaation ja toiminnan hyvä tuntemus. Henkilökohtaisesti koen luottamustehtävänä kiintoisana ja mielekkäänä, koska lautakunnan jäsenenä voin hyödyntää omaa työhistoriaani sekä kokemustani ja osaamistani kunnan toiminnasta. Olen myös yrittänyt välittää luottamustehtävästäni saamaa tietoa ja kokemusta osallistumalla säännönmukaisesti valtuustoryhmän työskentelyyn.

3.2 Elinvoimaa ikääntyville – poikkihallinnollinen ohjelmaryhmä, Kalevi Kivistö

Vaalikauden alussa Espoon kaupunginvaltuusto nimesi viisi poikkihallinnollista ohjelmaryhmää, joiden tehtävänä oli asettaa kunnan kehittämistavoitteita tehtäväalueelleen niin, että tavoitteiden asettelua ei rajattaisi tehtäväalueen ensisijaiselle hallinnon alalle. Ohjelma ryhmien teemoina olivat (1) osallistuva Espoo, (2) nuorten elinvoimaisuus, (3) elinvoimaa ikääntyville, (4) kestävä kehitys ja (5) kilpailukyky, innovatiivisuus ja yrittäjyys. Kussakin ryhmässä oli viisi jäsentä ja Vasemmistoliiton valtuustoryhmä sai edustajan yhteen ryhmään. Allekirjoittanut nimettiin edustajaksi elinvoimaa ikääntyville ryhmään.

Työn alussa asetettiin ohjelmalle neljä laaja-alaista hyötytavoitetta: (1) ikääntyvien hyvinvoinnin, terveyden ja toimintakyvyn parantaminen, (2) kotona asumisen mahdollistaminen, (3) omaishoidon tukeminen ja (4) yksinäisyyden vähentäminen. Työ pyrittiin tekemään ns. PDSA (plan-do-study-act) –mallin mukaan tavoitteena päästä kokeilemaan ideoita mahdollisimman nopeasti ja kehittää niitä kokeilussa saatujen kokemusten kautta.

Hyvinvoinnin, terveyden ja toimintakyvyn parantamisen tavoitealueella on järjestetty kursseja ja tilaisuuksia, uudenlaisia ikääntyviä yhteen kokoavia tapahtumia ja julkaistu materiaaleja aivoterveysten ylläpitämiseksi ja parantamiseksi. Yhteistyötä eläkeläisjärjestöjen kanssa on tiivistetty ja tehostettu tiedonvälitystä ikääntyviä koskevista palveluista mm. julkaisemalla Länsiväylässä Elinvoimaa ikääntyville liitettä. Usealla tavoitealueella kehitys on ollut tavoitteiden suuntaista, joskin ohjelman toimenpiteiden vaikutusta muutoksissa on vaikea eritellä.

Kotona asuminen on Espoossa selvästi valtakunnallista keskiarvoa yleisempää ja sen osuus 75-vuotta täyttäneiden ikäluokassa on ohjelman aikana lisääntynyt. Erityisen tärkeää on lisätä kotiin tuotavia palveluja ja huolehtia siitä, että kodit ja niiden lähiympäristöt kunnostetaan esteettömiksi. Tavoitteita on edistetty lähinnä tiedotuskampanjoilla. Konkreettiset toimet edellyttäisivät kaupungin taloudellista panostamista asumisen esteettömyyden parantamiseen.

Omaishoitoa Espoo tukee taloudellisesti selvästi maan keskiarvoa vähemmän. Tavoitteena on tuen nostaminen vähintään valtakunnalliselle keskitasolle. Ohjelmassa pidetään tärkeänä taloudellisen tuen ohella myös omaishoitajien muuta tukemista: ohjausta ja neuvontaa, muistisairaiden hoidon edellyttämien taitojen vahvistamista sekä päivätoiminnan ja vertaistukitoiminnan järjestämistä omaishoitajille.

Yksinäisyyden vähentäminen on aloitettava yksinäisten ikääntyvien löytämisestä. Siinä tarkoituksessa on käynnistetty yhteistyössä Helsingin diakonissalaitoksen kanssa ns. seniori-VAMOS –projekti, joka pyrkii ns. etsivän nuorisotyön mallien mukaan löytämään yksinäisiä vanhuksia. On myös järjestetty kaupunginosittain tilaisuuksia, joihin on kutsuttu kaikki tiettyyn ikäluokkaan kuuluvat asukkaat. On myös julkaistu virikekäsikirja yhdessäoloon. Yhteistyö vanhusjärjestöjen kanssa on tällä tehtäväalueella erityisen tärkeää.

Ohjelmaryhmän työssä olemme pyrkineet erityisesti korostamaan kotipalvelujen lisäämisen tarvetta kotona asumisen yleistyessä, samoin kuin kotien esteettömiksi kunnostamisen tukemista ja omaishoitajien tukea. Ympäri vuorokautisen hoidon henkilöstömitoituksen riittävyttä olemme pitäneet tärkeänä varsinkin, kun Espoo pyrkii lopettamaan kokonaan ns. laitoshoidon, jolloin entistä huonompikuntoisia vanhuksia sijoitetaan palveluasumisen yksikköihin. Eri ikäryhmien yhteen saattamista esimerkiksi koulujen tilojen käytössä ja kaiken ikäisten puistojen rakentamisessa olemme pitäneet tärkeänä. Tehokasta tiedotusta palveluista ja yhden luukun sujuvia palveluja olemme pitäneet tärkeinä samoin kuin yhteistyötä eläkeläisjärjestöjen kanssa.

3.3 Sosiaali- ja terveyslautakunta, Jaana Wessman

Sosiaali- ja terveyslautakuntaa on kuluvalle kaudella, kuten jo muutaman aikaisempanakin vuonna, varjostanut huomattavan tiukka budjettikehys. Rahoitustilanne on niin tiukka, että lautakunta päätyi yksimielisesti yli puoluerajojen ennen budjettineuvottelua esittää kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle huolensa siitä, miten rahat saadaan riittämään lakisääteisiin tehtäviin. Rahatilanne valitettavasti tarkoittaa, että lautakunnalla on vähänlaisesti mahdollisuuksia tehdä esimerkiksi ennaltaehkäisevän työn kehittämistä, koska varoja ei ole irroitettavissa mistään ilman, että lakisääteiset tehtävät vaarantuvat. Tämä on näkynyt lautakunnan työssä turhautumisena "kumileimasimena" toimimiseen.

Olemme silti päässeet käymään jotakin kiinnostavaa keskustelua. Lautakunta on mm. päässyt ottamaan kantaa kaupungin lausuntoihin soteuudistuksesta, ja on ottanut siinä hyvin kriittisen kannan. Lausuntoomme asiasta päätyi mm. suositus, että koko uudistus pitäisi perua. Lautakunnan pöytäkirjoihinkin päätyneistä äänestyksistä on selvästi nähtävissä, ettei soteuudistus ole hallituspuolueiden sisäisestikään mikään läpihuutojuttu.

Terveyskeskusmaksun poistosta on väännetty kättä koko tämän valtuustokauden ajan. Ihan alussa saimme läpi kannanoton, jossa terveysterveyskeskusmaksun poistoa harkitaan, kunhan on selvillä, miten vastaava päätös Helsingissä menee. Sitten asiaan on palattu asiakasmaksuja tarkastettaessa pyytämällä asiasta selvityksiä. Osa lautakuntalaisista olisi halunnut vielä tänäkin vuonna selvittää

asiaa, mutta itse päädyin kuitenkin jo ehdottamaan maksun poistoa (läpihän se ei mennyt, koska sille ei ole Espoossa poliittista tahtoa, eikä sitä siis ole myöskään budjetissa).

Toivoisin, että voisin tässä antaa jotain kokonaiskuvaa valtuustokauden toisesta ikuisuuskysemyksestä, eli Matinkylän terveystalouden järjestelyistä. En kuitenkaan voi, sillä kokonaiskuvaa on lautakunnastakin käsin hankala saada. Tällä erää tilanne on siinä pisteessä, että hammashoidonkin on todettu jatkuvan Matinkylässä "toistaiseksi" - eli ainakin noin toukokuun kokoukseen saakka.